

11.6.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@minedu.fi, oppivelvollisuus@minedu.fi

Lausuntopyyntö VN/1985/2020**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI OPIVELVOLLISUUSLAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI**

Satakunnan koulutuskuntayhtymä toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Jokaisella perusopetuksen päättävällä nuorella tulee olla tosiasialliset valmiudet toisen asteen opiskeluun ammatillisessa tai lukiokoulutuksessa. Tällä hetkellä näin ei ole. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että perusopetusta ja sen rakenteita kehitetään sekä järjestämisen joustavoittamiseen pyritään nykyistä voimallisemmin koulutusjatkumon vahvistamiseksi. Perusopetuksessa syntynyttä osaamisen vajetta tai haasteita hyvinvoinnissa ei ratkaista vain laajentamalla oppivelvollisuutta. Ammatillinen koulutus ei voi paikata perusopetuksen puutteita.

Jotta jokainen perusopetuksen päättävä nuori suorittaisi toisen asteen tutkinnon, tarvitaan kohdennettujen tukitoimen ja rahoitustason kohottamisen lisäksi kokonaisvaltainen arvio nykyrakenteiden tarkoituksenmukaisuudesta ja tavasta edetä opinnoissa.

Sataedu pitää esitettyjä rakenteellisia uudistuksia tarkoituksenmukaisina. Ne palvelevat tavoitetta saada kaikki nuoret suorittamaan vähintään toisen asteen koulutus tai tutkinto. Nämä uudistukset ovat toteutettavissa myös ilman oppivelvollisuusiän nostamista 18 vuoteen.

Sataedu pitää oppivelvollisuuden laajentamiseen esitettyä rahoitusta riittämättömänä suhteessa uudistuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Toteamme, että kustannuksia saadaan vähennettyä esimerkiksi rajoittamalla koulumatkojen maksuttomuutta vain oppivelvollisiin

Sataedu pitää säädettäväksi ehdotettua uutta lakia tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta merkittävänä rakenteellisena uudistuksena. Käsityksemme mukaan se parantaa perusopetuksen päättävien oppilaiden ja päättäneiden opiskelijoiden mahdollisuuksia suorittaa toisen asteen tutkinto yksilöllisten opintopolkujen avulla.

Lakiluonnoksessa tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta ehdotetaan, että opiskelijalla olisi oikeus saada opetusta ja ohjausta keskimäärin 29 tuntia viikkoa kohti (17§). Valmentavan koulutuksen lähtökohtana tulee olla jokaisen opiskelijan yksilöllinen tavoite. Näin tarkka viikkotuntimäärän määrittely on vastoin henkilökohtaistamisen periaatteita, eikä tue eri ikäisten ja eri tilanteessa olevien yksilöllisiä polkuja. Esitys on tehty oppivelvollisten lähtökohdista.

Sataedu pitää oppivelvollisuuslain voimaan tulon aikataulua liian kireänä. Oppivelvollisuusiän nostamista tulee siirtää koronatilanne ja sen vaikutukset huomioiden. Lisäksi ammatillisen koulutuksen ns. reformin mukaisia toimenpiteitä jalkautetaan vielä, mm. työelämäpalaute. Laki voisi tulla voimaan aikaisintaan 1.8.2022.

Sataedu toteaa, että uudistuksen toteuttamisen kustannukset on aliarvioitu. Työelämän tarvitsema ajantasainen koulutus edellyttää ajantasaisia opetus- ja oppimisympäristöjä myös koulutuksen järjestäjillä. Kustannukset on tarkistettava oikealle tasolle ja kustannukset on korvattava täysimääräisesti koulutuksen järjestäjille.

Kokemäellä 11.6.2020

SATAKUNNAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Matti Isokallio
Matti Isokallio
kuntayhtymän johtaja